

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. Tranfiguratus est & c. In oratione, Christus transfiguratur, hæc tibi figuram præstabit meliorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

quæ salus sine vlla infirmitate tam secunda, quæ vita sine mortis memoria tam diuturna, quam breui momentanei labores finiuntur, quibus requies succedet sempiterna. Exigitur anima Christiana: *Conspice, conspice, excutere de puluere, & re, conspice.*

§. 6. Transfiguratus est &c. In oratione, Christus transfiguratur, hæc tibi figuram præstabit meliorem.

Ascendit Christus ut speciem suam ostenderet gloriæ; proinde hoc egit, ut in montis cacumine consistens, se daret orationi. *Et cum orasset, ait D. Lucas: Faciem eius sicut fulgur, et vestitus eius alba. Placeret hic paululum sistere, ut de orationis ageremus virtute. O quam efficax ut te mutet in virum alacrum iustitiam inuenerat qualitates. Qualis Saulus, ipso equo suo animosior ac feruor in Christum eiusque discipulos, tanto mentis ardore, ut fortissimi quibusque metum incuteret. Vocat Deus Ataman, atque: cur, festina, quare Saulus. O Domine, & hæc mihi præcipis? An non ille leo carnivoros, tygris crudelissima in te tuosque alumnos? Vade securus esto, jam mutatus, jam est transfiguratus & ouis in cænes mitiorum, & qui vas erat, futuro ac rabie superfluens, mutatus est in vas gratiæ & electionis. Quis huius auctor mutationis Domine? Ecce cum oras, hæc cum oratio transfiguratur; hæc te quoque transmutabit, ex luxurioso cultum efficiet, ex superbo humilem, caelestem ex terreno vitam vel paululum impenderes orationi, sursum tuas dirigeres cogitationes, sursum corda, te Dei sicuter conspectui, eius celsitudinem, maiestatem, bonitatem infinitam, accepta beneficia, debitam gratitudinem, mundi vanitatem, vitæque reuolueres breuitatem, quam longè alius ex oratione prouenies.*

Sublimem consueverunt Græci D. Pauli philosophiam his verbis comprehendam: *Nos autem reuoluta facie gloriam Domini speculantes, in eandem imaginem transformamur.* Notant eorum aliqui verbum *speculantes* in Græco haberi *inspiciantibus*, ut aduertit D. Gregor. Nyssen. verbum fatum, prudenti compositum consilio, ad caelestium mysteriorum declarationem, significat autem, ad modum speculi respicientes. Sumitur à speculo metaphora, quod solis radiis expositum, illos ita ad viuum in se recipit, ut solis figuram præ se ferat, sic, ut in solem ipsum mutatum

esse videatur. Hoc nos (inquit Apostolus) agimus. Nos ipsos ut specula, De conspectui opponimus solis celestis, cuius consideramus celsitudinem, maiestatem, bonitatem, ac gloriam, inde concipit anima nostra esse quoddam diuinum, ut in Deum ipsum transfigurata esse videatur. Tangit hic Apostolus historiam Moysi qui cum esset in monte Dei conspectus expositus, solis splendidissimi, in facie eius, tanquam in speculo eo modo diuini recipiebantur radii, ut totus sol tam lucidus appareat, ut eum humanus oculus nequiret intueri, essetque omnino necessarium, ut vultu Moysi facies contegeretur alioquin non conspicienda. Hinc in vitis Sanctorum legimus, quod multoties in oratione, & per illam, splendidi instar solis apparent. Ita facies olim apparuit D. Stephani stantis inter Scribas & Pharisæos: *Videbant enim faciem eius, tanquam faciem Angeli.* Talis & vita est D. Petri facies dum cruce pendulus moreretur. Seraphim etiam illi terrenus D. Franciscus virtus est à fratribus ut flammeo subiectus curru per aera.

D. Dominicus tantam saepe numero lucem vultu suo emittebat, ut eum oculi mortalium fixa acie non possent intueri, D. Vincens Ferrarius aliquoties tanta perfundebarur luce, ut noctibus mediis eius cubiculum illa tantopere illustraretur, ut lucem e. h. d. meridianam, pro ut heri diximus. Hic orationis & cum Deo communicationis laudatur effectus & sicut immisum fornacis ferrum, in ignem transformatur, sic per orationem homini esse quoddam diuinum communicatur, & caelestes imbibe qualitates.

Orante Christo in principio quando se mundo manifestauit, teste D. Luca Evangelista: *Apertum est eorum, & descendit Spiritus S. corporali specie, sicut columba in ipsum, & vox de caelo facta est: Tu es Filius meus dilectus, in te complacui mihi.* Etenim in oratione nobis caeli reuerantur, & in animam nostram bona illabuntur caelestia, quibus & placet e. Diuina persona. Modo vero orans transfiguratur: & in figura gloriosa manifestus apparet: quidam asserunt S. Doctores hæc de nocte contigisse: pro more enim suo Christus noctibus oraturus secedebat, & orationi intentus in multam lucem petoabat: *Erat permotus in oratione Dei.* Opinatur D. Chrys. *Lu. 6. 12.* Media luce contigisse, & idem sensu at anti-Hom. 37. quos D. Ephrem, cui consentit D. Basil. Seleucus in Matt. Episcopus, ut discrimen ostenderet claritatis hominis corporis sui, a solis claritate, cuius splendor e. transfiguratum hoc Christi fulgore, tenebræ censebantur. *Ref.*

2. Cor. 3. 18. Orat in illud Tom. ipse filius.

At. 6. 11.

Luc. 3. 21.

Resplenduit facies eius sicut sol, vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix. In S. Scriptura illud album dicitur, quod splendet, splendor enim ex abundantia lucis nascitur, & inter colores, color albus plus ceteris est receptivus lucis, proinde indicat, quod Christi vultus vt sol splenduerit, vestimenta autem eius fuerunt alba & splendida quod alius dicit. Euangelista: *Vestitus ejus albus ac resurgens.*

Luc. 9. 29.

§. 7. *Christus se transfigurat, suam demonstrans raium diuitiarum, sed sub humanitate abscondit arum.*

Hoc mysterium paucis enodemus: Publico hoc omnes approbant suffragio, quod cum in omnibus Christus eluceat admirabilis, in cogitationibus, verbis, operibus, vita, miraculis, passione, morte, resurrectione, ascensione, ac proinde eiusdem, epithetum, ac cognomen, quocumque eum modo consideres, futurum prædicat: admirabilis: *Vocabitur autem nomen ejus admirabilis*: attamen singulari quodam modo in sua dicitur conceptione admirabilis; ita planis apertisque verbis fatebatur Angelus Gabriel, qui præ ceteris huius mysterii præcellit cognitione, veique inter caelestes spiritus electus, huius mysterii Annuntiator ad virginem Mariam. Dum enim caelorum regina de mysterio inquirat. *Quomodo fiet istud*: eam ad spiritum sanctum remittit. *Spiritus Sanctus superueniet in te.* Quo 3. p. 9. 30. declarat interprete D. Maximo apud D. Thom. 4. 2. ad 3. se huius mysterii non capere celsitudinem: quod sic esse credimus: in hoc quippe mysterio coniunxit Deus duo maxime in se se distita, quæ cum essent talia, vnum alterum non consumebat, quomodo potius, vnum alterum contegebat. Hæc autem fuerunt, Diuinitas ignis consumens: *Deus nosse ignis consumens est.* Et humanitas palea & totum: *Omnis caro fennum: Quæ coniunctio ignis ac paleæ? Vbi ignis suo intensissimus ardore, paleam omnino inuadens illam non consumat, sicut nec in tubo Moyse, quin potius flamma eius, ac splendor, palea conteguntur.* *Deus lux est.* Homo vero umbra: *Fugit velut umbra.* Coniunguntur sol & umbra, nec umbra deficit, quinimò contegit vmb æ obscuritas, solis claritatem. O admirabile mysterium.

Prædixit Vates Isaias de Filio Dei, quod in aduentu eius cuncta laterent abscondita: *Ecce in iherusalem regnabit Rex, & erit quasi vir abscondens*

sermones suos. Ita legunt Septuaginta Sermo in S Scriptura, significat non solum modo verbum sed etiam rem: Vt dixit Christus diabolo: *Non in solo pane vixit homo, sed in omni verbo &c.* q. d. Non est Deus alligatus pati, vt hominem sustineret, sed qualiter re voluerit, poterit illum enutrire. Deinde significare vult Propbeta, vt aduertit D. Hieron. q. d. Vos præmoreo, adueniet Rex, rerum suarum ingens absconditor. scilicet cum aduehit quidquid boni, diuinitatum, excellentiæ, celsitudinis ac potestatis habet: attamen hæc omnia abscondet. Hoc egit in sua mysterio Incarnationis. Secum omnes suas contulit diuitias, spiritum suum in carne nostra gloriam suam in doloribus nostris, in nostra paupertate, diuitias, in nostra temporalitate, suam æternitatem, in nostra exiguitate. suam celsitudinem suam omnipotentiam, in nostra nulli potentia, suam fortitudinem, in nostra infirmitate, proinde hac de causa eam atterere considerans idem Propbeta, ait: *Verè tu es Deus absconditus, Deus Israel saluator.* O latens mysterium! *Mysterium absconditum à se. lis.* Num quis vnquam diuites tam opulentus diuitis? Num quis vnquam talis omnipotentia potensissimus? Num quis vnquam Deus veriori Deus diuinitate? Num quis eminentiori gloria sublimior? Ex altera parte, num quis illo pauperior, qui vbi caput suum reclinat, non habeat? Num quis mortalius, morte hinc discessit dolore sicut? quis illo paucis afflictior? Hoc Christi mysterium veneramur, inuenis, omnem coh credimus gloriam, exterius omnes mundi dolores: interius omnes stupemus diuinitatis diuitias, exterius extremam paupertatem, inuenis totam cotam colimus Dei beatitudinem, exterius totam hominis mortalitatem. Hoc erat illi familiare. Hoc autem quod hodie agit admiramur, permittit enim vt foras prodeat ista gloria quæ latebat intus abscondita, & sicut qui soluit aquarum retinacula, seu cataraclas, quibus suspensæ detinebantur ne defluerent, ita modo locum cedit, vt ex anima in corpus defluat splendor maiestatis, aperteque talis videatur, qualem nobis describit Euangelista.

Huius mysterii vel punctum olim Deus Iob exposuit admirabili prolixo hieroglyphico, illi proposito dicens: quod die quadam totum vellet mare colligere in vnum illudque pannis involuere, eo planè modo quo pusto fascioli s involuuntur, ac tam strictis illud nodis constringeret, vt tota maris vnda, licet immensa, ne gutta quidem vel vnica dilabente, panniculis illis com-

Cur Christus dicitur esse Deus absconditus. Mat. 23. 4. q. d.

Deus absconditus. Deut. 32. 21. Co. 2. 12.

Allegoria